

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 3. 2021, sp. zn. 4 To 32/2021, ECLI:CZ:KSUL:2021:4.TO.32.2021.1

Číslo: 58/2021

Právní věta:

Písemné vyjádření k podané obžalobě podle § 196 odst. 2, 3 tr. ř. vypracované obhájcem obviněného je úkonem právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (advokátní tarif).

Soud: Krajský soud v Ústí nad Labem

Datum rozhodnutí: 15.03.2021

Spisová značka: 4 To 32/2021

Číslo rozhodnutí: 58

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Odměna a náhrada hotových výdajů obhájce

Předpisy: § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Ústí nad Labem podle § 149 odst. 1 písm. a) tr. ř. z podnětu stížnosti obhájce Mgr. M. P. zrušil napadené usnesení okresního soudu a znovu rozhodl tak, že podle § 151 odst. 3 tr. ř. se obhájci Mgr. M. P. přiznává odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 10 190,62 Kč.

I.

Rozhodnutí soudu prvního stupně

1. Napadeným usnesením přiznal okresní soud podle § 151 odst. 3 tr. ř. obhájci Mgr. M. P. odměnu a náhradu hotových výdajů v celkové částce 8 375,62 Kč, přičemž co do částky 1 815 Kč byl návrh obhájce na přiznání odměny a náhrady hotových výdajů zamítnut. Soud se ztotožnil s návrhem obhájce na přiznání odměny a náhrady hotových výdajů, pokud jde o následující úkony právní služby: převzetí a příprava obhajoby, účast při vyšetřovacích úkonech v přípravném řízení (výslech obviněného), prostudování spisu při skončení vyšetřování a odměna za účast na jednání soudu dne 8. 12. 2020. Odměnu za jeden úkon právní služby soud určil podle § 7, § 10 odst. 3 písm. b) a § 12a vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), ve výši 1 200

Kč za jeden úkon právní služby, tzv. režijní paušál ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu a náhradu za promeškaný čas soud stanovil podle § 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 advokátního tarifu. Soud prvního stupně odůvodnil zamítnutí návrhu obhájce na přiznání odměny za úkon spočívající ve vyjádření k obžalobě tím, že nikoli každé písemné sdělení soudu či orgánům činným v trestním řízení je možno považovat za písemné podání týkající se věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]; návrhem ve věci samé je totiž nutno chápat návrhy, jimiž se řízení zahajuje, tedy žaloby, návrhy, ústavní stížnosti, kasační stížnosti atd., obsahující právní rozbor. Dále soud prvního stupně cituje usnesení Vrchního soudu v Praze vydané pod sp. zn. 2 To 28/2004 s tím, že za podání, jakými jsou např. návrhy na rozšíření předmětu řízení, zpětvzetí návrhu, návrhy na doplnění dokazování apod., nepřísluší obhájci odměna. V případě vyjádření se k obžalobě měl soud za to, že nejde o úkon právní služby ve smyslu § 11 odst. 1 a 2 advokátního tarifu. V souvislosti se zamítnutím části návrhu na přiznání odměny a náhrady hotových výdajů, týkající se zmíněného vyjádření k obžalobě, soud prvního stupně nepřiznal ani tzv. režijní paušál náležející k tomuto úkonu a snížil částku daně z přidané hodnoty.

II.

Stížnost obhájce

2. Proti tomuto usnesení okresního soudu podal obhájce Mgr. M. P. v zákonné lhůtě stížnost, kterou odůvodnil tím, že se ztotožňuje s první polovinou úvahy soudu, a to, že nikoli každé písemné sdělení soudu či orgánům činným v trestním řízení je možno považovat za písemné podání týkající se věci samé, ovšem nesouhlasí s druhou polovinou této úvahy, tedy s tím, že vyjádření k obžalobě by nebylo takovým návrhem ve věci samé. Stěžovatel k tomu uvedl, že písemné vyjádření obžalovaného, resp. jeho obhájce, předpokládá a umožňuje ustanovení § 196 odst. 2, 3 tr. ř., přičemž jde o nové ustanovení, které je součástí zákona od 1. 10. 2020. Vyjádření podle tohoto ustanovení má z povahy věci zcela zásadní vliv na další průběh řízení, zejména pokud obžalovaný prohlásí svou vinu a sdělí skutečnosti, které považuje za nesporné (stejně tak, pokud za něj učiní prohlášení v tomto smyslu jeho obhájce). V tomto kontextu je nutno vyjádření k obžalobě považovat za písemné podání vztahující se k meritornímu rozhodnutí, tj. k rozhodnutí o vině a o trestu (či případně o ochranném opatření, v případě adhezního řízení též k výroku o náhradě škody uplatněné poškozeným). Podle názoru stěžovatele nejde o podání v tzv. dílčích věcech v rámci věci hlavní (např. stížnost proti rozhodnutí o vazbě, žádost o propuštění z vazby apod.), kde přichází v úvahu podle okolností tarifní úkon podle § 11 odst. 2 advokátního tarifu, ani nelze souhlasit s tím, že nejde o žádný úkon právní služby. Za použití analogie s občanskoprávním řízením lze takové podání přirovnat k písemnému vyjádření k žalobě, přičemž v soudní praxi není pochyb o tom, že v tomto případě jde o úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Závěrem proto obhájce navrhl, aby Krajský soud v Ústí nad Labem podle § 149 odst. 1 písm. a) tr. ř. zrušil napadené usnesení a aby ve věci znovu rozhodl tak, že se mu přiznává odměna a náhrada hotových výdajů v celkové částce 10 190,62 Kč.

III.

Rozhodnutí soudu druhého stupně

3. Krajský soud v Ústí nad Labem přezkoumal z podnětu podané stížnosti podle hledisek uvedených v § 147 odst. 1 tr. ř. správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a dospěl k následujícím závěrům.

4. Okresní soud rozhodl o přiznání částky ve výši 8 375,62 Kč za shora citované úkony právní služby včetně tzv. režijních paušálů, náhrady za promeškaný čas a daně z přidané hodnoty.

5. Ohledně úkonu právní služby spočívajícího ve vyjádření k obžalobě krajský soud uzavřel, že i za něj náleží obhájci mimosmluvní odměna vypočtená podle advokátního tarifu [v tomto případě podle §

7 bodu 4., § 10 odst. 3 písm. b) a § 12a odst. 1 advokátního tarifu] včetně tzv. režijního paušálu ve smyslu § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Důvodem je novelizace trestního řádu s účinností od 1. 10. 2020 v ustanoveních § 196 odst. 2 a 3 tr. ř. Podle těchto ustanovení platí, že předseda senátu spolu s doručením opisu obžaloby upozorní obžalovaného na jeho právo vyjádřit se ve stanovené lhůtě ke skutečnostem uvedeným v obžalobě [demonstrativně jsou vypočteny v § 196 odst. 2 písm. a) až d) tr. ř.]. Předseda senátu připojí k tomuto upozornění i poučení o následcích takového vyjádření (viz § 206a až § 206d tr. ř.), přičemž poučení má zahrnovat i poučení o tom, že, nejde-li o doznání nebo prohlášení viny, tyto úkony za něj může činit i jeho obhájce, a to i když se hlavní líčení koná v nepřítomnosti obžalovaného. Případné vyjádření je předseda senátu povinen zaslat státnímu zástupci. Obžalovaný následně v průběhu prvního hlavního líčení, které se ve věci koná, bude opětovně vyzván k vyjádření k obžalobě, tentokrát ústní formou. Uvedená úprava tedy dává obžalovanému právo písemně se vyjádřit k obžalobě, přičemž tak může učinit i prostřednictvím svého obhájce. Zmíněné vyjádření má přitom velmi podstatné důsledky pro další průběh řízení, jak je ostatně patrné i z průběhu trestního řízení vedeného proti již odsouzenému v této věci. Proto je možné považovat takové vyjádření za podání a zároveň za meritorní návrh, a to i ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Z toho také vyplývá, že ustanovenému obhájci, který k žádosti svého klienta zpracuje uvedené vyjádření, náleží za takové vyjádření mimosmluvní odměna podle advokátního tarifu. V opačném případě by totiž institut písemného vyjádření k obžalobě postrádal smysl s výjimkou vyjádření, které by si obviněný přál učinit sám. Avšak v případě, kdyby obviněný chtěl nechat zpracovat vyjádření svým obhájcem, ten by nebyl žádným způsobem motivován vypracovat vyjádření k obžalobě pro svého klienta a šlo by o institut v praxi nepoužívaný. Této situaci zabránil takový výklad, že jde o úkon právní služby, k čemuž dospěl i krajský soud. V posuzovaném případě mimoslovní odměna za jeden úkon právní služby činila 1 200 Kč, k tomu navíc tzv. režijní paušál ve výši 300 Kč za jeden úkon, celkem tedy jde o částku 1 500 Kč. Obhájci také náleží částka odpovídající dani z přidané hodnoty ve výši 21 % z této částky, což činí 315 Kč, celkem tedy mělo být obhájci přiznáno o 1 815 Kč více, než jak učinil okresní soud. Krajskému soudu proto nezbylo, než zrušit napadené usnesení a znovu rozhodnout tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto usnesení.